

Har du mistanke eller viden om kvælningsvold?

og er der børn involveret?

Det kan have langvarige og alvorlige konsekvenser for børn at vokse op i et hjem med vold, herunder kvælningsvold. Og i Danmark har alle underretningspligt, hvis vi får kendskab til, at et barn er udsat for vold. Men det kan være svært at vide, hvordan man bedst griber situationen an. I denne guide har vi samlet viden og gode råd til dig, der er bekymret for et barn på grund af viden eller mistanke om vold.

Sådan kan du hjælpe

Alle har pligt til at underrette kommunen, hvis et barn udsættes for vold - og fagpersoner har en særlig forpligtelse (Barnets lov §135 og §133). Det kan være vold direkte mod barnet, eller hvis barnet er vidne til vold. Underret hurtigt og uden at inddrage forældre, hvis det er dem, der udøver volden. Kommunen skal vurdere sagen inden for 24 timer, når det vurderes, at barnet eller den unges situation er meget kritisk. Det er muligt at underrette anonymt, hvis du foretrækker det.

Hvem kan du kontakte?

Kommunen

Du bør i underretningen beskrive i detaljer, hvad du har hørt, set eller på anden vis oplevet, der gør, at du mistænker eller har viden om kvælningsvold mod et barn. Vær så konkret som muligt i din beskrivelse: Hvad har du set? Hvad har du hørt? Hvorfor er du bekymret? Kvælningsvold er farligt – og potentielt livstruende – hvilket bør nævnes i underretningen.

- Find den enkelte kommunes kontaktoplysninger på deres hjemmeside

Akut hjælp

Hvis der er tale om en akut sikkerhedstrussel eller skade, skal du tilkalde politi og ambulance. Det er politiets opgave at beskytte mod vold.

- Ring 112

Ankestyrelsen

Hvis du har lavet en underretning, men ikke mener, at kommunen handler tilstrækkeligt relevant og hurtigt

- Hvis du ønsker at kontakte Ankestyrelsen om en underretning kan du ringe til 33 41 12 00 alle hverdage mellem kl. 9-15
- Hvis underretningen er så alvorlig, at den ikke kan vente til Ankestyrelsens normale åbningstid, kan du kontakte Ankestyrelsen via akuttelefonen på 61 89 73 79

Danner

Hvis du som forælder, pårørende eller anden voksen omkring barnet har brug for at tale om volden. Det er anonymt

- Ring til DannerTelefonen på 33 33 00 47 (døgnåbent), eller
- Chat med en rådgiver (mandage kl. 18-21 og onsdage kl. 9-12)

Børns Vilkår

Hvis du har brug for et børnefagligt perspektiv ved bekymring for et barn eller i forbindelse med en underretning.

- Ring til ForældreTelefonen på 35 55 55 57 (varierende åbningstider, men kl. 9-17 flest dage og lukket lørdag)
- Bliv ringet op af FagTelefonen ved at udfylde en formular: www.bornsvilkar.dk/det-goer-vi/fagtelefonen/

Samtale om vold med et barn, du er bekymret for

Det kan være svært at vide, hvordan man bedst reagerer, hvis et barn viser tegn på at have været udsat for vold. Det handler om at finde balancen mellem at stille spørgsmål og udvise medmenneskelighed – og samtidig kende forskellen på dit ansvar og myndighedernes. Det er f.eks. politiets opgave at efterforske, hvad der er sket, og det er kommunens ansvar at sikre, at barnet får den nødvendige hjælp.

Din rolle er at være opmærksom, tage barnet alvorligt og – hvis du har en bekymring – informere de rette myndigheder. I denne guide får du inspiration til, hvordan du kan gribe det an, hvis du får viden eller mistanke om, at et barn er udsat for kvælningsvold eller anden vold.

1 Vær nysgerrig og bevar roen

Du kan opdage, at et barn har været udsat for vold på flere måder. Barnet kan fortælle dig det, du kan overvære det, eller du kan finde tegn i barnets adfærd eller lege. Hvis du bliver bekymret, er det vigtigt, du handler på det. Vær nysgerrig på, hvad barnet forsøger at fortælle eller vise dig, og sig til barnet, at du gerne vil stille nogle spørgsmål for at høre lidt om, hvordan barnet har det. Det er vigtigt, at du giver dig god tid til samtalen og lytter tålmodigt. Spørg roligt ind og sig f.eks.:

- "Vil du fortælle mig lidt om det, du leger?"
- "Hvordan har du det for det meste derhjemme?" (f.eks. glad, trist, bange eller en helt anden måde?)
- "Du fortalte, at far var meget vred i går. Kan du fortælle lidt mere om, hvad der skete?"

Hvis barnet ikke kan eller vil fortælle, kan du spørge, om barnet har lyst til at tegne, hvad det har oplevet, eller du kan tegne for at illustrere og hjælpe barnet. Tilpas generelt din tilgang og dit sprog til barnets alder og modenhed.

2 Ved fortsat bekymring: Skriv detaljer ned

Hvis du fortsat er bekymret, kan det være en god ide at nedskrive noter løbende under samtalen til brug i en eventuel underretning. Inddrag barnet ved f.eks. at sige:

- "Det, du fortæller mig, får mig til at tænke på, at du måske ikke har det så godt. Og det bliver jeg nødt til at sige videre til nogen, der kan hjælpe dig. Jeg skriver lige lidt ned, så jeg kan huske det, vi snakker om, og jeg kan læse det højt for dig bagefter, hvis du har lyst? Så kan vi også aftale, hvordan vi skal sige det videre til dem, der kan hjælpe."

3 Brug et sprog om vold, som barnet forstår

Hjælp barnet med at forstå og sætte ord på oplevelserne ved at spørge ind til, hvordan barnet havde det, da det voldsomme skete, og hvordan barnet har det nu. Tilpas dit sprog til barnets alder og modenhed, og stil så åbne og undersøgende spørgsmål som muligt. Yngre børn kan have brug for, at du stiller ja/nej-spørgsmål, og så er det vigtigt, at du tilbyder forskellige og nuancerede svarmuligheder for barnet. Ord som "vold" eller "kvælningsvold" kan virke skræmmende eller svære at forstå, så spørg i stedet til konkrete oplevelser, og undersøg, hvem det skete imod, og i hvilken sammenhæng. Sig f.eks.:

- "Du fortæller, at nogen holder dig om halsen. Kan du mig vise, hvordan du blev holdt om halsen?"
- "Hvad skete der, da mor blev holdt fast?", "Hvad skete inden og efter?", "Hvor stod du henne, da det skete?"
- "Hvordan har du det nu?"

4 Hjælp barnet med at forstå følelser og handlinger

Du kan forsøge at spejle barnet og normalisere barnets følelser ved at fortælle, at man kan føle sig bange, ked af det eller lignende, når der sker noget voldsomt. Eller at man kan gå i stå og ikke vide, hvad man skal gøre, gemme sig eller prøve at stoppe det voldsomme. Og at det er helt okay. Sig f.eks.:

- "Jeg tror, de fleste børn ville blive bange eller kede af det, lige som du gjorde."
- "Du gemte dig, og det kan jeg godt forstå."
- "Det lyder som om, du har gjort rigtig meget, måske fordi de voksne omkring dig ikke gjorde det. Det viser, at du er stærk. Men det er faktisk de voksnes opgave at passe på dig, ikke din."

5 Når du underretter: Tag barnet alvorligt og inddrag barnet

Fortæl barnet, at du har lyttet til det, som barnet har fortalt dig, og at du kan høre, at det har været voldsomt. Du kan nu inddrage barnet i, at du kontakter kommunen for at aftale, hvad der skal ske. Sig f.eks.:

- "I Danmark er der love og regler, der bestemmer, at børn ikke skal opleve noget, der er så voldsomt. Der er derfor andre voksne, der skal hjælpe med, at de love og regler bliver overholdt. Børn skal passes på, og vi skal derfor fortælle nogen om, hvad der er sket, og så skal de finde ud af, hvordan de kan hjælpe dig."
- "Jeg fortæller det, du har fortalt mig, videre til nogen voksne, der har ansvaret for at hjælpe børn, der har oplevet det samme som dig eller noget, der minder om. De skal sørge for, at man får det godt derhjemme. Dem ringer vi til nu, og du kan vælge bare at lytte eller selv fortælle."

Overvej, om samtalen med kommunen skal gennemføres på højtaler, hvor barnet har mulighed for at lytte med og så selv supplere i samtalen med den kommunale medarbejder. Tag barnets alder og modenhed i betragtning, når du vurderer det.

6 Efter underretningen: Fortæl om næste skridt

Efter samtalen skal du forklare barnet, hvad kommunen sagde, og hvad der nu vil ske. Tilbyd barnet at stille spørgsmål.

Følg kommunens instrukser til, hvordan du og barnet skal forholde jer efter samtalen. Er barnets sikkerhed akut truet, skal du blive sammen med barnet og ikke sende barnet hjem.

Husk

- 1 Underret kommunen** hurtigst muligt ved mistanke om vold
- 2** Bevar roen og **vær nysgerrig**
- 3** Tilpas **dit sprog** til barnets alder og modenhed
- 4** Anerkend barnet, og **placer problemet og ansvaret** for at løse det hos de voksne
- 5 Inddrag ikke barnets forældre**, hvis en eller begge er involveret i volden

Mere information om kvælningsvold

Vil du vide mere om kvælningsvold?

Læs mere på:

www.danner.dk/kvaelningsvold

Eller kontakt os:

Danner

Nansensgade 1

1366 København

Tlf.: 33 33 00 37

kommunikation@danner.dk

